

Bude česká energetika bezpečná a udržitelná?

Vláda stojí před volbou nové energetické strategie a je konfrontována s řadou zájmů a tlaků. Každá volba bude mít své důsledky. Rozpoznat je a vyjádřit jejich vliv na všechny podstatné aspekty života společnosti i jednotlivců není jednoduchá úloha. Bez tohoto kroku však bude pro vládu obtížné vybrat alespoň přípustná východiska a obhájit je před veřejností.

Co vláda sleduje? Jistě chce být úspěšná. Co však je mírou úspěšnosti? V období blahobytu to bude patrně ještě větší blahobyt. V období pohrom, přírodních či jiných, to zřejmě bude minimalizace velikosti ztrát (materiálních, kulturních, nemluvě o ztrátách lidských životů), doprovázejících zvládání pohromy. Je však vůbec možné, aby vláda, stojící v čele státu v období blahobytu, myslela na zvládnutí období pohrom a připravovala se na ně?

Je veřejná správa České republiky připravena splnit svou roli během pohrom i v okamžiku totálního rozpadu elektrizační soustavy a naprosté nedostupnosti elektřiny? Lze spoléhat na součinnost s obyvatelstvem, které by náhle a nepřipraveno čelilo všem důsledkům přírodní či jiné pohromy při současném výpadku elektřiny? Tušíme alespoň, jaké dopady by to mohly být a jak jim budou různé skupiny obyvatelstva čelit, pokud státní správa bude paralyzována?

Jaké jsou (nezbytně nutné) energetické potřeby České republiky v době pohrom? A jaké energetické zdroje jsou schopny tyto potřeby uspokojit? Na tuto otázku stěží odpoví statistické modely a ekonomické prognózy. O správnou odpověď by se však měly zajímat všechny politické strany, vládnoucí i opoziční. Pokud ovšem předem nerezignovaly na ochotu vládnout i v čase pohrom. Přejde-li pohroma, vláda blahobytu padne a k moci přijde jiná vláda. Kdo to bude a je vůbec schopen začít připravovat (v době, kdy pohroma decimuje vše) nějaké řešení, když doba vyžaduje rychlé činy?

Armáda se permanentně připravuje na válku, i když věříme, že žádná válka nebude. Záchrané sbory se nejen cvičí ve zvládání pohrom, ale také je skutečně prakticky zvládají. Prostě proto, že pohromy malé i větší nás provázejí životem a my občané jsme si zvykli spíše být zachraňováni, než zachraňovat. Energetici umí zvládat i rozsáhlé poruchy. Jejich možnosti jsou však omezené. Kdo nás bude zachraňovat, když z jakýchkoli důvodů nebude elektřina k dispozici? Možná je čas se zamyslet nejen nad „energetikou pro zlé časy“, ale i nad naší schopností přežít za nepříznivých podmínek.

Tedy nejen energetické potřeby v době blahobytu, otevřeného světového obchodu a mezinárodní spolupráce (byť v podmínkách tvrdé hospodářské soutěže), ale i energetické potřeby za situace, kdy jsme odříznuti od cizích energetických zdrojů a usilujeme o přežití, by měly být předmětem zkoumání. S tím bezprostředně souvisí otázka, jak takové nezbytné potřeby uspokojit.

Že předchozí řádky nejsou pouze akademickými otázkami, svědčí návštěva větrné Emmy. Během prvního březnového víkendu, kdy se přes naše území přehnal orkán Emma, zůstalo okolo milionu konečných zákazníků bez proudu, hmotné škody na distribučním zařízení odhadla společnost ČEZ na více než 150 mil. Kč. Záchranáři i energetici měli mnoho práce, hodně lidí si v této souvislosti patrně připomnělo míru naší závislosti na elektřině.

Orkán Emma tak vytvořil dramatickou předehru k 8. mezinárodnímu energetickému kongresu ČR, který pod názvem „**Energetika bezpečná a udržitelná**“ tradičně pořádala společnost Business Fórum v prvním březnovém týdnu v Praze a jehož účastníci hledali odpovědi na některé z otázek v předchozím textu.

Kongres zahájil svým vystoupením předseda vlády ČR Mirek Topolánek a následovaly přednášky a panelové diskuse ve čtyřech odborných blocích. Vzhledem k zajímavosti i naléhavosti těchto témat přineseme podrobnější informace v příštích číslech našeho časopisu, který byl mediálním partnerem kongresu.

Petr KARAS